

הַבֵּט לְבָרִית... (תהילים עדי' 20)

רמי ניר

בשנת -537 לפנה"ס

אַסָּף הַמְשׁוֹרֵר (יש לשער, עם בואו בשיירת שבי-ציון לירושלים) מתעד קטע "עד" היסטורי משפיל של בקשה למבט יהוה: הַבֵּט לְבָרִית לַמַּעַן הַחֲלֹטָה בַּגּוֹרֵל לַחוּת הַבְּרִית הַשְּׂמֹרִים בַּכֶּסֶפֶת "אֲבָן הַשְּׂתִייה" = (דבה"י ב' ה' 10) = אֵין בְּאֵרוֹן--רַק שְׁנֵי הַלְּחוֹת אֲשֶׁר-נָתַן מֹשֶׁה בְּחָרֵב אֲשֶׁר פָּרַת יְהוָה עִם-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצִאתָם מִמִּצְרָיִם...

א. לפני חורבן הבית, אַסָּף הַמְשׁוֹרֵר, הַנַּעַר = (דבה"י ב' ה' 12) = לַאֲסָף לְהִימָן לִידָתוֹן (וודא'ל) היה עם בני הנעורים ללוי, משושלת המשוררים, בין העמדים בבית-יהוה בלילות:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
הִנֵּה בָּרָכּוּ אֶת-יְהוָה כָּל-עַבְדֵי יְהוָה
הָעֹמְדִים בְּבֵית-יְהוָה בְּלֵילוֹת
שָׂאוּ-יְדָכֶם קִדְשׁ וּבְרָכּוּ אֶת-יְהוָה
יְבָרְכֶךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצָךְ...
(תהילים קלד' 1-3)

בשנת -587 לפנה"ס לאחר חורבן הבית (יש לשער) היה אַסָּף הַנַּעַר נוכח ביסוד כספת האבן "אבן השתייה" וקבורת לוחות הברית בתוכה בידי שְׂרִיָּה כִּהֵן הָרֹאשׁ שִׁמָּא יָפְלוּ בִשְׁבִי בִיּוֹדֵי זָרִים. כל זאת, לפני שיצאו לגולה לבבל = (מלכים ב' כה' 20) = וַיִּקַּח אֶתָם נְבוֹזַרְאֲדָן רַב-טַבָּחִים וַיִּלְךְ אִתָּם עַל-מֶלֶךְ בָּבֶל רַבְלָתָה...

ב. בשנת -537 לפנה"ס לאחר הכרזת כורש = (עזרא א' 5) = וַיִּקְוֹמוּ רָאשֵׁי הָאֲבוֹת לִיהוּדָה וּבְנֵימָן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל הָעִיר הָאֵלֶּהִים אֶת-רוּחוֹ לַעֲלוֹת לְבָנוֹת אֶת-בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם... עִמָם (יש לשער) נמנה גם אַסָּף הַמְשׁוֹרֵר.

ג. בהגיעו, המשורר, אל = (תהילים עדי' 2) = הֵר-צִיּוֹן זֶה שְׁכֵנֶת בּוֹ... חיבר אַסָּף תעודת משפיל היסטורית ובה כלל מאורעות מעת חורבן סֶכֶת דָּוִד - אשר עלו בזכרונו - כדלקמן:

שָׁאֲנוּ צַרְרֵיךְ בְּקֶרֶב מוֹעֵדְךָ שָׁמוּ אוֹתָתָם אוֹתוֹת
יָדַע כְּמִבִּיא לְמַעַלָּה בְּסֶבֶךְ-עַץ קִרְדָּמוֹת
וַעַת פִּתּוּחֶיהָ יַחַד-- בְּכִשִׁיל וּכְיִלְפוֹת יְהִלְמוֹן
שָׁלַחוּ בָאֵשׁ מִקִּדְשֶׁךָ לְאַרְצָךְ חֲלָלוּ מִשְׁכַּן-שְׁמֶךָ
אָמְרוּ בְּלִבָּם נִינָם יַחַד שָׁרְפוּ כָל-מוֹעֲדֶיךָ-אֵל בְּאַרְצָךְ...
(תהילים עדי' 4-8)

ד. על אותם הימים מתעד - משפיל לאַסָּף:

אוֹתֵתֵינוּ לֹא רָאִינוּ

אֵין-עוֹד נְבִיא וְלֹא-אֶתְנוּ יָדַע עַד-מָה
עַד-מֵתִי אֵלֶּהִים יַחְרֹף צָר יִנְאַץ אוֹיֵב שְׁמֶךָ לְנַצַּח...
(תהילים עדי' 9-10)

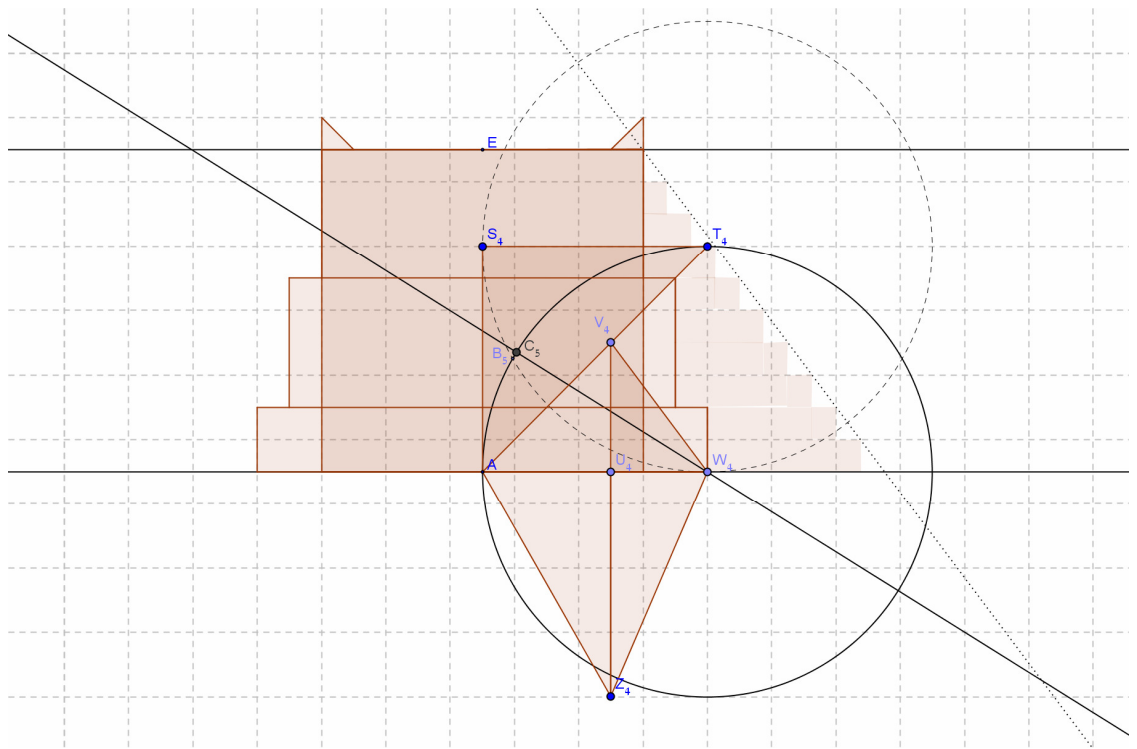
זָכַר-זֹאת-- אוֹיֵב חֲרָף יְהוָה וְעַם נָבָל נֶאֱצַו שְׁמֶךָ
אֵל-תִּתֵן לְחַיֵּית נַפְשׁ תּוֹרֶךָ חַיֵּית עֲנִיִּיךָ אֵל-תִּשְׁפַח לְנַצַּח
הַבֵּט לְבָרִית:
כִּי מִלֹּאֵו מַחְשָׁפֶיךָ-אֶרְץ נְאוֹת חָמָס...
(תהילים עדי' 18-20)

ה. אַסָּף הַמְשׁוֹרֵר מִבְּקֵשׁ אֶת מִבְּט יְהוָה: הַבֵּט לְבָרִית = (איכה ה' 21-22) = הַשִּׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חִדְשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם (השיב לעמנו את לוחות הברית) כִּי אִם-מָאֵס מְאֹסָתְנוּ קִצַּפְתָּ עָלֵינוּ עַד-מָאֵד...

וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית-יְהוָה בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂא מִגְבְּעוֹת
 וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל-הַגּוֹיִם וְהִלְכוּ עִמָּיִם רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל-הַר-יְהוָה
 אֶל-בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְיִרְנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכֶה בְּאַרְחֻתָיו
 כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדָבַר-יְהוָה מִירוּשָׁלַם
 וְשָׁפֵט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים
 וְכִתְתֹו חֲרָבוֹתָם לְאֵתִים וְחִנִּיתוּתֵיהֶם לְמִזְמוֹת
 לֹא-יִשָּׂא גּוֹי אֶל-גּוֹי חָרָב וְלֹא-יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה...
 (ישעיה ב' 2-4)

$$\pi = 22/7$$

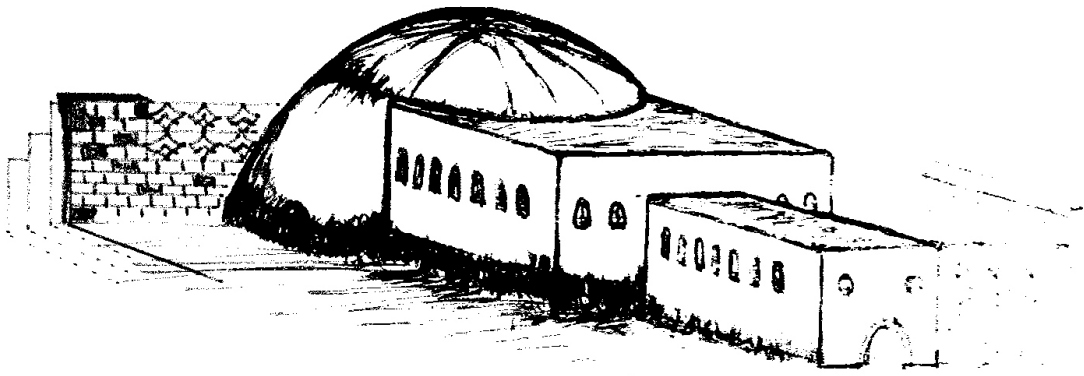
מקום המזבח = מקום כספת "אבן השתייה":

וְהַלּוּיִם הַמְשֻׁרְרִים לְכֹלם לְאַסֹּף לְהִימֹן לִידְתוֹן
 וּלְבַנְיָהֶם וְלְאַחֵיהֶם מִלְּבָשִׁים בּוֹץ
 בְּמִצְלֹתֵיהֶם וּבְנִבְלֵיהֶם וּכְנֹרֹת
 עֲמֻדִים מְזֻרָח לְמִזְבֵּחַ...
 (דבה"י ב' ח' 12)

סַפֵּת דָּוִד (משוער) הבנויה:

ז.

וְלֹא-יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשֶׁרֶת מִפְּנֵי הָעָנָן
כִּי-מָלֵא כְבוֹד-יְהוָה אֶת-בַּיִת הָאֱלֹהִים...
(דב'ח"ל ב' ה' 14)